

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 15CoP/74/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1722200293
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:1722200293.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členov senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, odbor sociálnych vecí, Moyzesova 2, Pezinok, deti rodičov: matka D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, G., zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Almáši Gabriel, spol. s.r.o., so sídlom Šumavská 3, Bratislava a B. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, I., zastúpený: JUDr. Natália Stahovcová, advokátka so sídlom Karpatská 6, Bratislava, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Pezinok zo dňa 16.02.2023, č.k. 12P/23/2022-348, jednomyseľne takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa vo výrokoch III., IV., V., VI. a v závislom výroku VII. o trovách konania zrušuje a vec sa v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. V napadnutom rozsudku súd prvej inštancie zveril maloleté deti B.: A., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky (výrok I.), oprávnenie zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok zveril obom rodičom (výrok II.), otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého A. sumou 300 eur mesačne a na maloletú C. sumou 250 eur mesačne, u oboch počnúc dňom 14.02.2022, ktoré sumy mu uložil zasielať k rukám matky, vždy do 15-teho dňa mesiaci vopred (výrok III.), zročné výživné na maloletého A. za obdobie od 14.02.2022 do 28.02.2023 v sume 2 160,71 eur uložil otcovi uhradiť v 2 splátkach tak, že prvá splátka v sume 1 080,35 eur bude uhradená do 31.03.2023 a druhá splátka v sume 1 080,35 eur do 30.04.2023, k rukám matky s tým, že neplnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia (výrok IV.) a zročné výživné na maloletú C. za obdobie od 14.02.2022 do 28.02.2023 v sume 1 533,92 eur uložil otcovi uhradiť v 2 splátkach tak, že prvá splátka v sume 766,96 eur bude uhradená do 31.03.2023 a druhá splátka v sume 766,96 eur do 30.04.2023, k rukám matky s tým, že neplnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia (výrok V.). Vo výroku rozhodnutia ďalej vo zvyšku návrh matky zamietol (výrok VI.) a vo výroku VII. podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „C.m.p.“) rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil čl. 3,4,5, § 36 ods.1, § 28 ods.1, § 24 ods.1,4,5, § 25 ods.1, 2, § 62 ods.1,2,3,4,5, § 63 ods.3, § 75 ods.1, § 76 ods.1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „Zákon o rodine“), keď mal vykonaným dokazovaním preukázané splnenie hmotnoprávných podmienok na konanie, maloleté deti sa narodili z mimomanželského vzťahu a rodičia maloletých deti nežijú v spoločnej domácnosti od decembra 2020. Prihliadajúc na zhodu rodičov v otázkach osobnej starostlivosti a zastupovania a spravovania majetku maloletých detí, obe maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky a oprávnenie zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok zveril obom rodičom. V rozhodnutí ďalej konštatoval, že otec sa

s maloletými deťmi pravidelne stretáva a rodičia nežiadali upravovať stretávanie sa otca s maloletými deťmi.

3. Pri určení výšky výživného zohľadnil vek maloletých detí, ich školské a mimoškolské aktivity. Vykonaným dokazovaním zistil, že obe maloleté deti navštevujú súkromnú základnú školu J. (mesačné školné je 208 eur/ dieťa), otec s výberom školy súhlasil v čase keď rodičia maloletých detí žili v spoločnej domácnosti, po ukončení spolužitia rodičov spochybňuje výber školy a nesúhlasí, aby deti uvedenú školu navštevovali. Matka s názorom otca nesúhlasila s poukazom na to, že A. je žiakom 7 ročníka a C. 3 ročníka, deti sú zžité s kolektívom a nebolo by v ich záujme, aby v tomto období menili základnú školu. V nadväznosti na uvedené súd prvej inštancie vo výške výživného zohľadnil výšku školného a 100 eur započítal otcovi v rámci výživného prispievať na školu pre každé dieťa. Konštatoval, že matka vyčíslila priemerné mesačné výdavky na maloletého A. mesačne na sumu 1 295 eur a na maloletú C. 1 210 eur, s ktorými sumami sa nestotožnil a ustálil tieto výdavky na sumu 600 eur A. a 500 eur C. (vrátane školného). K matkou v konaní deklarovanej výdavkom (obe deti sa venujú bohatej krúžkovej činnosti, s deťmi trávajú dovolenky) uviedol, že matkin príjem umožňuje maloletým deťom uhrádzať výdavky nad rámec výdavkov, ktoré zodpovedajú veku detí a regiónu, v ktorom deti žijú. Pokiaľ má matka dostatok financií, aby udržiavala životnú úroveň detí, ktorá im bola nastavená ešte v čase spolužitia rodičov v spoločnej domácnosti, je to v prospech osobnostného a fyzického rastu oboch detí, avšak nebolo by spravodlivé, aby súd otca zaviazal na výživné v sume 420 a 370 eur. Na základe uvedeného z časti návrh matky zamietol (120 eur na každé dieťa), pričom sa nestotožnil s argumentáciou otca, že je schopný prispievať na výživu oboch detí na každé 150 eur, keďže táto suma by pokrývala iba zlomok reálnych mesačných výdavkov na obe deti. Zdôraznil, že otec je živnostník, nemá ďalšie vyživovacie povinnosti, býva v byte, ktorého vlastníkmi sú obaja rodičia, svoju nehnuteľnosť (1 izbový byt) predal v roku 2021 za 110 000 eur, ktoré hodlá použiť na nehnuteľnosť, v ktorej bude bývať. Vykonaným dokazovaním a zhodnotiac dokazovanie jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach, mal súd prvej inštancie preukázané, že je v možnostiach a schopnostiach otca, aby v jeho podnikaní, prípadne privyrobením si v inom sektore, nakoľko deklarované príjmy otca nedosahujú ani výšku priemernej mesačnej mzdy v národnom hospodárstve, dosahoval príjem, ktorý by pokrýval polovicu reálnych mesačných výdavkov na maloleté deti, ktoré sú vo veku 13,5 roka a 8,5 roka.

4. Zročné výživné na maloletého A. za obdobie od 14.02.2022 do 28.02.2023 vo výške 2 160,71 eur, vyčíslené ako rozdiel medzi sumou 3 760,71 eur (za mesiac február 2022 vo výške 160,71 eur, za mesiace marec 2022 až február 2023 vo výške 3 600 eur) a sumou 1 600 eur za rovnaké obdobie uhradenú otcom a na maloletú C. vo výške 1 533,92 eur, vyčíslené ako rozdiel medzi sumou v výške 3 133,92 eur (za mesiac február 2022 vo výške 133,92 eur, za mesiace marec 2022 až február 2023 vo výške 3 000 eur) a sumou 1 600 eur za rovnaké obdobie uhradenú otcom, uložil otcovi zaplatiť v dvoch splátkach, ktorých výšku a splatnosť nastavil v rozhodnutí s tým, že neplnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia (§ 232 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej „C.s.p.“).

5. Proti výrokom o výživnom podal v zákonnej lehote odvolanie otec navrhujúc, aby odvolací súd rozhodnutie v tejto časti zmenil tak, že určí výživné na maloletého A. v sume 230 eur mesačne a na maloletú C. v sume 200 eur mesačne. Poukázal na to, že okrem nepravdivých informácií zo strany matky, ktorá uviedla ako preukázané náklady na starostlivosť o deti (hygiena, návštevy zubárov, spoločné dovolenky, úhrad športových potrieb na krúžky detí), matka od odchodu otca zo spoločnej domácnosti nebola ani na jednej spoločnej dovolenke s deťmi (v roku 2022 absolvovala 4 dovolenky bez detí), s deťmi za ostatné roky nenavštívila zubára ani jeden raz, pred súdom zatajovala svoje príjmy, ako aj zriadenú živnosť SZČO. Matku opakovane oslovoval za účelom dohody o výživnom, ako aj majetkového vysporiadania sa, matka ani jedenkrát nereagovala. O deti sa stará s radosťou, vidí ich aj 3x v priebehu pracovného týždňa, rovnako cez víkend si nájde čas a snaží sa s nimi tráviť čas v prírode. Synovi kúpil hokejový výstroj, ktorý používal asi len 2 mesiace, chcel ho spolu so synom prediť, čo matka nezrealizovala. Napriek nízkym príjmom sa snaží s deťmi tráviť kvalitný čas na skromných dovolenkách a výletoch, pri čom ho finančne podporuje matka otca. Nakoľko nemá možnosť tráviť s deťmi aj viac dní (žije v 1 izbovom byte), trávi s deťmi 1 dňové aktivity, chodí so synom na futbalové a hokejové zápasy v Bratislave (kupuje na ne permanentky). Vo svojej činnosti (SZČO v oblasti poisťovníctva) dosahuje priemerný mesačný príjem 1 532 eur brutto, 1 246 eur netto, jeho nevyhnutné výdavky predstavujú spolu s určeným výživným 550 eur celkovú výšku 1 543, 49 eur (200 eur + 85 eur odvody a preddavky do zdravotnej a sociálnej poisťovne, 90 eur nájomné správa, 16 eur ZSE, 62 eur telefón, internet, TV, 100

eur PHM, 20 eur diaľničná známka, parking, poistenie motorového vozidla, 90 eur servisné náklady na motorové vozidlo, pneumatiky, STK, 200 eur strava, 100 eur hygiena, oblečenie, osobné potreby, 30 eur predpokladaná daň za rok 2022). Napriek tomu, že matka od neho dostala na základe rozhodnutia súdu 2 397,11 eur (zročné výživné), synovi neuhradila poplatok za futbalový turnaj - vraj má ísť za otcom. Súd stanovil mesačné náklady na maloleté deti na sumu 600 eur a 500 eur a otca zaviazal k povinnosti prispievať presnou polovicou aj napriek tomu, že matkin príjem je niekoľkonásobne vyšší. Matka na deti poberá rodinné prídavky, využíva daňový bonus, obedy v škole sú preplácané štátom, takisto na družinu sú vystavované poukazy štátu. Vzhľadom na príjem matky vo výške cca 7 000 eur mesačne, súdom ustálené výdavky na deti vo výške 600 eur a 500 eur, je potom určená výška výživného neprimeraná možnostiam a schopnostiam otca, je pre neho likvidačná a znemožní mu mať prostriedky na trávenie voľného času s deťmi. Otec poukázal na to, že jeho životná úroveň je výrazne nižšia ako životná úroveň matky. V odvolaní napokon zdôraznil, že nie je živnostník, ktorý si zatajuje príjmy, pretože pracuje v poisťovníctve a každú získanú províziu musí vyfakturovať a vystaviť riadny daňový doklad.

6. Matka v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu otca navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne a právne správne potvrdiť. Uviedla, že s maloletými deťmi trávi čas v rámci svojich možností, v roku 2021 boli v Slovinsku, Grécku, na Orave, v roku 2022 boli na lyžovačke na Donovaloch a vo Viedni, Londýne a v Paríži, v roku 2023 strávili zimnú dovolenku v Rakúsku a majú naplánovanú letnú dovolenku v Grécku. Nie je pravdou, že deti neboli za posledné roky ani raz u zubára, naopak A. bude na odporúčanie zubného lekára potrebovať strojček, ktorého cena bude asi 4 000 eur. Svoje príjmy ako aj zriadenie SZČO v konaní nezatajovala, v konaní doložila výpis zo živnostenského registra s vyznačením pozastavenia živnosti od 21.09.2019 do 20.01.2022, ako aj jedinú vystavenú faktúru č. 1012022 za rok 2022. Otec sa maloletým deťom nevenuje, nesúhlasil s návrhom sa presťahovať do G., aby bol bližšie pri deťoch, nemá záujem o vyživovaciu povinnosť, s deťmi trávi za týždeň maximálne dve hodiny, nikam ich neberie na víkendy alebo výlety, syna nikdy nezaviezol na futbalový tréning alebo zápas, pričom do súčasnosti využíva matkine služobné vozidlo. Matka uviedla, že chodí riadne do práce, sama sa stará o maloleté deti a o chod domácnosti, zabezpečuje a hradí všetky náklady spojené s bývaním, výživou, ošatením detí, lekársku starostlivosť, uhrádza školné v súkromnej škole, uhrádza a zabezpečuje maloletým deťom krúžkovú činnosť. Tvrdenie otca o výške jej príjmu 7 000 eur mesačne nie je pravdivé, žiadne obedy a družina nie sú zadarmo, do 03/2023 matka uhrádzala za obedy po 70 eur mesačne na každé dieťa, táto suma sa dotáciami od 04/2023 zníži na sumu po 45 eur mesačne. Na družinu pre dcéru uhrádza po uplatnení vzdelávacieho poukazu sumu 268 eur ročne, školné uhrádza vo výške 2 020 eur a 1 670 eur. Matka poukázala na to, že majetkové pomery otca mu umožňujú uhrádzať výživné v určenej výške, otec nadobudol finančné prostriedky vo výške 110 000 eur z predaja 1 izbového bytu, ktoré má uložené na fonde cez blogerskú spoločnosť a má v úmysle nadobudnúť trojizbový byt, hoci býva sám.

7. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť, poukazujúc na to, že vyživovacia povinnosť rodiča k dieťaťu je zákonnou povinnosťou rodičov.

8. Otec v následnej replike k vyjadreniu sa matky a jej doplnení uviedol, že v čase, kedy je matka na dovolenkách, sa o maloleté deti stará platená opatrovateľka. Matka v konaní opakovane zatajovala svoj príjem. Deti navštevuje pravidelne podľa ústnej dohody, zvyčajne v utorok a cez víkend, syna vyberie zo školy a odvezie na tréning, rovnako dcéru, následne po tréningoch trávia spoločný čas. Pokiaľ kolízny opatrovník navrhol deťom nemeniť školu, maloleté deti nemajú s integráciou žiaden problém, pričom sama matka druhý rok vážne uvažuje nad tým, že zoberie detí žiť do zahraničia a mala absolvovať pracovný pohovor v Rakúsku. Finančné prostriedky z predaja bytu takmer všetky investoval do inej nehnuteľnosti, nakoľko chce deťom vytvoriť podmienky pre striedavú starostlivosť. Už počas pandémie navštevoval stretnutia a pohovory za účelom získania lepšej práce (viac ako 30), finančne boli však nie výhodnejšie, prípadne nespĺňal inú podmienku, ako napr. jazyk alebo skúsenosti z daného oboru. Predpokladá, že jeho náklady budú rásť, vzhľadom na avízo zo správy bytového domu a aj banky, kde platí úver. Aktuálna suma určená súdom je pre neho neprijateľná, nie je schopný ju pravidelne uhrádzať, naviac uhradil túto sumu aj späť od februára 2020 (takmer 5 000 eur), na čo použil všetky svoje prostriedky a využil pomoc od rodiny. Aktuálne nemá žiadne finančné rezervy a finančné prostriedky mu chýbajú nielen na plnohodnotné trávenie času s deťmi, ale aj na iné bežné potreby, ako je stravovanie, ošatenie a náklady na bývanie.

9. Odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 65 a § 66 C.m.p. , keď v posudzovanej veci nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podaného otcom, a to bez nariadenia

odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, 385 ods. 1 C.s.p.. Konštatuje, že otec v podanom odvolaní napadol výlučne výroky vzťahujúce sa k výške výživného, t.j. výroky III., IV., V., ktoré zároveň tvoria celok so zamietajúcim výrokom VI. Aj keď v odvolaní otec uviedol, že napáda všetky výroky rozhodnutia, výroky I. a II., v ktorých súd prvej inštancie zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok sú oprávnení obaja rodičia, neboli obsahom odvolania, odvolacími dôvodmi a ani odvolacím návrhom napadnuté, a ako samostatné výroky nadobudli právoplatnosť.

10. Podľa § 2 ods. 1 C.m.p. na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 2 ods. 2 C.m.p. na účely tohto zákona sa pojmy žalobca, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

12. Konštatuje, že v postupe súdu prvej inštancie nezistil žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok, na ktoré je z úradnej povinnosti povinný prihliadať (§ 2 ods.1 C.m.p., § 380 ods. 2 C.s.p.).

13. Podľa § 62 ods. 1,2,4,5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Vo vzťahu k napadnutým výrokom o výške vyživovacej povinnosti otca a jeho povinnosti zaplatiť ročné výživné odvolací súd konštatuje, že výživným sa rozumejú náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu je poskytované v súvislosti s jeho všestranným rozvojom, tak po stránke fyzickej ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu životných potrieb osoby odkázanej na výživné je rôzna, a to vzhľadom na vek, zdravotný stav ale aj vzhľadom na nadanie (schopnosti) tejto osoby, spôsob prípravy na jej budúce povolanie a pod.. Pokiaľ ide o výšku výživného, vychádzajúc z ust. § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, súd pri určovaní výživného berie zreteľ na odôvodnené potreby maloletých detí, ako aj na zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov, pri zachovaní práva detí podieľať sa na životnej úrovni rodičov. V posudzovanom prípade z odôvodnenia vzťahujúceho sa k výrokom o vyživovacej povinnosti otca však nie je možné ustáliť, či súd prvej inštancie na uvedené zákonné kritériá prihliadal, či vôbec a akým spôsobom ich vyhodnotil, z ktorých konkrétnych dôkazov a preukázaných skutočností v otázke určenia výživného vychádzal, či a s akým výsledkom sa vôbec zaoberal relevantnými otázkami nastolenými vo vzťahu k určeniu výšky výživného na maloleté deti účastníkmi konania, a to jednak vo vzťahu k zárobkovým a majetkovým pomeroch na strane oboch rodičov, otázke výšky ich životnej úrovne a jednak k rozsahu odôvodnených potrieb maloletých detí prezentovaných matkou.

16. Súd pri rozhodovaní o výške vyživovacej povinnosti povinného rodiča nemôže rezignovať na dôsledné ustálenie rozsahu odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, ktoré majú predstavovať vyčíslenie všetkých pravidelných a nepravidelných platieb na dieťa tak, aby odôvodnené potreby dieťaťa boli jednoznačne určiteľné, tieto musia vychádzať zo základných potrieb (bývanie, stravovanie, ošatenie, zdravotná starostlivosť, náklady súvisiace o školskou dochádzkou a pod.), a pokiaľ to životná úroveň rodičov dovoľuje, treba zohľadniť tiež náklady na voľnočasové aktivity. Následne musí tieto posudzovať vo vzťahu k zárobkovým možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomeroch rodičov so zohľadnením práva dieťaťa sa podieľať sa na životnej úrovni rodičov a až napokon pristúpiť

k určení miery, ktorou sa na odôvodnených nákladoch maloletého dieťaťa bude podieľať každý z rodičov (pri zohľadnení ich zárobkových schopností, majetkových pomerov, životnej úrovne, počtu iných vyživovacích povinností a ich výšky, plnenia vyživovacej povinnosti aj osobnou starostlivosťou o deti a pod.). Pokiaľ sa v posudzovanej veci v odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie týmito podstatnými skutočnosťami dôsledne nezaoberal a nevyhodnocoval ich, ním prijaté rozhodnutie týkajúce sa vyživovacej povinnosti otca voči maloletým deťom za obdobie od 14.02.2022, opierajúce sa o ust. § 62 ods. 1,2,4,5, § 75 Zákona o rodine, je nedostatočné, nezohľadňujúce pre rozhodnutie podstatné zákonné skutočnosti, čoho následkom je úvaha odvolacieho súdu o nedostatočnom objasnení skutkového a právneho základu rozhodnutia v tejto časti rozhodnutia.

17. Vo vzťahu k uvedenému odvolací súd zdôrazňuje, že konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom je konaním vo veci starostlivosti súdu o maloletých, v ktorom je súd podľa § 35 C.m.p. povinný zistiť skutočný stav veci (t.j. v ktorom aj bez procesnej aktivity účastníkov konania musí vykonať dokazovanie potrebné k čo najbližšiemu priblíženiu sa hmotnoprávnemu rozsahu práv, povinností a právom chránených záujmov). Na túto skutočnosť upriamuje pozornosť súdu prvej inštancie z dôvodu, že jeho záver o ustálení rozsahu odôvodnených potrieb maloletých detí na celkovú sumu 600 eur mesačne u maloletého A. a 500 eur mesačne u maloletej C., je v tomto smere nepreskúmateľný. Okrem nákladov na súkromnú základnú školu vo výške „ 208 eur mesačne „, nie je z odôvodnenia rozhodnutia zrejmé, ktoré konkrétne náklady maloletých detí súd prvej inštancie v nadväznosti na vykonané dokazovanie posúdil ako odôvodnené náklady, na ktorých by mali v určenom podiele participovať obaja rodičia. Podotýka, že jednoznačné ustálenie a vyčíslenie odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa je pritom imanentnou súčasťou rozhodnutia, týkajúceho sa vyživovacej povinnosti povinného rodiča o určení, resp. zmene už určeného výživného, od ktorého sa odvíja následná úvaha o určení miery, ktorou sa na stanovených mesačných nákladoch bude podieľať každý z rodičov, pri súčasnom zohľadnení osobných, zárobkových, majetkových pomerov rodičov, výšky ich životnej úrovne a miere, akou plnia vyživovaciu povinnosť osobnou starostlivosťou o dieťa. Uvedené znamená, že súd prvej inštancie mal aj z vlastnej iniciatívy doplniť dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie v tejto časti, a ak mal pochybnosti o výške nákladov prezentovaných matkou, resp. o dôvodnosti matkou špecifikovaných nákladov na maloleté deti, mal ju vyzvať na doloženie potrebných listinných dôkazov. V tejto súvislosti je treba zdôrazniť aj to, že pokiaľ ide o náklady na bežné výdavky dieťaťa na stravu, ošatenie, obuv, hygienické pomôcky, základnú zdravotnú starostlivosť (vitamíny a pod.), nie je bezpodmienečne nutné trvať na ich preukázaní dokladmi z nákupov, ale je možné vychádzať zo všeobecných poznatkov o cenách tovarov a služieb a primeranosti ich obvyklej spotreby pre dieťa v porovnateľnom veku.

18. Pokiaľ ide o majetkové a zárobkové pomery na strane oboch rodičov (majúce význam pre následné posúdenie výšky ich životnej úrovne), skutkové zistenia súdu prvej inštancie, uvedené v ods. 9 a 10 rozhodnutia smerujú k úvaha o výraznom nepomere v aktuálnych príjmových pomeroch matky a aj otca a v ich majetkových pomeroch (matka je vlastníkom 5 izbového rodinného domu, spolu s otcom vlastní 1 izbový byt, v ktorom otec aktuálne býva, otec síce predal 1 izbový byt v jeho vlastníctve v roku 2021 za sumu 110 000 eur, túto však mal použiť na obstaranie 3 izbového bytu, matka má majetkovú účasť v dvoch obchodných spoločnostiach, viackrát do roka trávi dovolenku sama a aj spoločne s maloletými deťmi aj v zahraničí, otec používa motorové vozidlo obchodnej spoločnosti matky, matka mesačne fakturuje sumu 4 000 eur mesačne, príjem otca je 1 413 eur brutto mesačne (v odvolaní uvádza otec sumu 1 532 eur brutto). Tieto zistenia však súd prvej inštancie nepochopiteľne a bez akceptovateľného odôvodnenia nepremietol pri úvaha o určení miery, ktorou by sa na stanovených mesačných nákladoch maloletých detí mal podieľať každý z rodičov, pri súčasnom zohľadnení miery, akou plnia vyživovaciu povinnosť osobnou starostlivosťou o dieťa. Jeho (inak nevysvetlená) úvaha o tom, aby sa obaja rodičia podieľali na zabezpečovaní odôvodnených potrieb detí v celkovej sume 1 100 eur mesačne (t.j. takmer vo výške čistého mesačného príjmu otca) v rovnakom rozsahu, je nepreskúmateľná, neudržateľná a nedáva korektnú odpoveď na skutkové zistenia vyplývajúce z doposiaľ vykonaného dokazovania o výrazne vyššej životnej úrovni matky. Za nepodloženú a nezodpovedajúcu skutkovému stavu vyplývajúcejmu z vykonaného dokazovania, považuje odvolací súd aj úvahu súdu prvej inštancie uvedenú v ods. 33 rozhodnutia, že deklarované príjmy otca nedosahujú ani výšku priemernej mesačnej mzdy v národnom hospodárstve. Poukazuje na to, že výška priemernej nominálnej mesačnej mzdy (t.j. hrubej mzdy nezniženej o zákonné alebo dohodnuté zrážky) je podľa údajov Štatistického úradu Slovenskej republiky za rok 2022 suma 1 304 eur. Zároveň mu dáva do pozornosti, že možnosti a

schopnosti otca dosahovať určitý príjem sú vo vysokej miere ovplyvnené a limitované najmä úrovňou dosiahnutého vzdelania a jeho predchádzajúcimi pracovnými skúsenosťami. Otec má na rozdiel od matky, dosiahnuté len úplné stredoškolské vzdelanie s maturitou (strojárstvo, v ktorom odbore nikdy nepracoval) a z jeho výsluchu a doložených listín vyplýva, že v postavení samostatne zárobkovo činné osoby dosahuje od roku 2009 príjem výlučne z poisťovníctva, na dostatočnej úrovni neovláda cudzí jazyk a aj napriek snahe sa mu nepodarilo nájsť si zamestnanie, v ktorom by dosahoval vyšší príjem.

19. V nadväznosti na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch III., IV., V., VI. a v závislom výroku VII. o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. b/, c/ C.s.p. zrušil a podľa § 391 ods. 1 C.s.p. vec vrátil v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie. Úlohou prvoinštančného súdu bude pri ďalšom prejednaní veci posúdiť a ustáliť otázky naznačené odvolacím súdom v predchádzajúcej časti rozhodnutia, po doplnení dokazovania potrebného na zistenie skutočného stavu veci (§ 35 C.m.p.) opätovne o zostávajúcom predmete konania (návrhu matky na určenie výživného od 14.02.2022) rozhodnúť a odôvodniť rozhodnutie tak, aby zodpovedalo ust. § 220 ods. 2 C.s.p., tzn. v ňom uviesť stručný a jasný výklad o tom, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa riadil pri posudzovaní návrhu matky na určenie výživného, riadne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty účastníkov konania týkajúce sa zákonných podmienok posudzovaných vo vzťahu k určeniu vyživovacej povinnosti otca, t.j. osobných, majetkových a finančných pomerov na strane oboch rodičov a aj ustáleného a riadne špecifikovaného rozsahu odôvodnených potrieb maloletých detí a ich výšky pri zohľadnení ich prípadných ďalších podstatných zmien, v rozhodnutí uvedie, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal, ako ich právne a skutkovo vyhodnotil a dôvod prípadného nevykonania účastníkmi navrhnutého dokazovania.

20. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne o náhrade trov konania (§ 2 ods. 1 C.m.p., § 396 ods.3 C.s.p.).

21. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods. 1 C.m.p., § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).